

ŚLĄSKA IZBA LEKARSKA Katowicach Sekretariat	
Wpł.	07.07.2020
L. Dz.	1044p/2019 7 Przew
zał.	— podpis p. Kojd

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia dochodzenia

Joanna Bogdan- prokurator Prokuratury Rejonowej Warszawa Mokotów w Warszawie,
po zapoznaniu się z materiałami sprawy sygn. PR 3 Ds. 2077.2019.III o czyn z art. 212 § 2 kk
na podstawie art. 305 § 1 i 3 k.p.k., art. 325a k.p.k., art. 60 § 1 k.p.k. a contrario, art. 322 § 1 k.p.k.

postanowił:

odmówić wszczęcia dochodzenia :
w sprawie pomówienia grupy osób – lekarzy o postępowanie mogące poniżyć osoby wykonujące ten zawód w opinii publicznej oraz narazić je na utratę zaufania potrzebnego dla tego zawodu poprzez opublikowaniu w okresie od 16 października 2019r na profilu Facebook Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Wiedzy o Szczepieniach STOP NOP z s. w Poznaniu wpisu informującego o tym, że w polskich szpitalach na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii dochodzi do eutanazji pacjentów, tj. o czyn z art. 212 § 2 kk- na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. i art. 60 § 1 k.p.k. a contrario wobec braku interesu społecznego w objęciu ściganiem z urzędu występku prywatnoskargowego.

Uzasadnienie

Prokuratura Rejonowa Warszawa- Mokotów została zawiadomiona przez Prezesa Naczelnej Izby Lekarskiej Andrzeja Matyję, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Białymstoku Henryka Grzesiaka, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Bielsku- Białej Klaudiusza Komor , Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Bydgoszczy Marka Bronisz, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Częstochowie Zbigniewa Brzezina, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Gdańsku Dariusza Kutelę, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Kielcach Pawła Baruchę, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Koszalinie Katarzynę Krystosik- Łasecką, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Krakowie Roberta Stępień, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Lublinie Leszka Buk, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi Pawła Czekalskiego, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Olsztynie Annę Lella, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Opolu Jolante Smerkowską – Mokrzycką , Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Płocku Ryszarda Mońdział, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Poznaniu Artura de Rosier, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Rzeszowie Wojciecha Domka, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Szczecinie z up. Michała Balsa, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Tarnowie Tomasza Kozioł, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Toruniu Wojciecha Kaatz, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Warszawie Łukasza Jankowskiego, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej we Wrocławiu Pawła Wróblewskiego, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Zielonej Górze Marzennę Plucińską, Prezesa Wojskowej Rady Lekarskiej w Warszawie Artura Płachtę , Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Katowicach Tadeusza Urbana, Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w Gorzowie Wielkopolskim Ewę Joniec o popełnieniu przestępstwa z art. 212 § 2 kk .

Ponadto na podstawie art. 60 § 1 kpk został złożony wniosek o wszczęcie z urzędu postępowania o czyn ścigany z oskarżenia prywatnego ze względu na ważny interes społeczny

przeciwko członkom zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Wiedzy o Szczepieniach „Stop Nop” z siedzibą w Poznaniu – Justynie Annie Socha, Tomaszowi Wiesławowi Drewniak i Piotrowi Jawornik .

W zawiadomieniu wskazano, że w dniu 16 października 2019r. na publicznie dostępnym fanpage’u Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Wiedzy o Szczepieniach „Stop Nop” założonym za portalu społecznościowym Facebook umieszczony został wpis informujący, że w polskich szpitalach na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii dochodzi do eutanazji pacjentów. W materiale tym zarzuca się, że lekarze swoimi działaniami podejmowanymi na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii zmierzają bezpośrednio do spowodowania śmierci pacjenta .

Według zawiadamiających, ten zniesławiający wpis na temat rzekomej eutanazji podważa zaufanie do zawodu lekarza oraz podważa skuteczność metod leczenia ciężko chorych pacjentów powszechnie stosowanych na oddziałach intensywnej terapii, poniżej w opinii publicznej osoby wykonujące ten zawód i naraża je na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania tego zawodu.

W sprawie należy zważyć, co następuje. Analiza materiałów sprawy prowadzi do wniosku, że czyn będący przedmiotem niniejszego postępowania sprawdzającego nie realizuje znamion przestępstwa publicznoskargowego.

Występek zniesławienia za pośrednictwem środka masowego komunikowania jest przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego, a więc inicjatywa w zakresie dochodzenia odpowiedzialności karnej sprawcy tych czynu leży - co do zasady - w gestii pokrzywdzonego. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 60 § 1 kpk dopuszczalna jest ingerencja prokuratora w postępowanie prywatnoskargowe, aczkolwiek należy podnieść, że ma ona charakter wyjątkowy i uzasadniona jest wówczas, gdy wymaga tego interes społeczny. Ocena wystąpienia tej przesłanki należy tylko i wyłącznie do prokuratora. Pod pojęciem interesu społecznego należy rozumieć przypadki, kiedy dane zachowanie jest wymierzone nie tylko we własny interes pokrzywdzonego chroniony na gruncie art. 212 kk, ale również w dobro o charakterze ogólnym. W tym miejscu można wskazać na stanowisko, iż „do oceny, czy interes społeczny wymaga aktywności ze strony prokuratora, istotne są zarówno okoliczności sprzyjające powstaniu zwiększonej społecznej szkodliwości (na przykład okoliczność, że czyn bulwersuje opinię publiczną), dotyczące pokrzywdzonego (na przykład brak jego aktywności z uwagi na nieporadność), jak i naruszenie istotnych przepisów w odbywającym się postępowaniu prywatnoskargowym.” (Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją P. Hofmańskiego, E. Sadzik, K. Zgryzek, wydanie 3, teza numer 3 do art. 60).

Przestępstwo stypizowane w art. 212 kk ma charakter prywatnoskargowy. W takiej sytuacji pokrzywdzony może jako oskarżyciel prywatny wnieść i popierać oskarżenie o taki czyn przed sądem (art. 59 kpk). Nie sposób przyjąć, iż interes społeczny uzasadnia objęcie ściganiem przez prokuratora przestępstwa, którego dotyczy zawiadomienie. Brak jest w niniejszej sprawie okoliczności uzasadniających przystąpienie prokuratora do postępowania na podstawie art. 60 § 1 kpk. *„Okolicznościami tego rodzaju mogą być elementy dotyczące strony przedmiotowej czynu (szczególna złośliwość, działanie w miejscu publicznym, istotna szkoda jako skutek), jego sprawcy (tj. jego właściwości i warunków osobistych), odnoszących się do osoby pokrzywdzonego (ułomność, zależność od sprawcy) i inne okoliczności utrudniające pokrzywdzonemu realizację jego uprawnień z zakresu oskarżenia prywatnego lub też związane z uchybieniami popełnionymi w toku dotychczasowego postępowania z oskarżenia prywatnego”* (tak: Z. Gostyński, kodeks postępowania karnego, komentarz, Wydawnictwo ABC 2000, tom. I, str. 302).

Przedstawiciele wyżej wskazanych instytucji mogą samodzielnie i skutecznie podejmować działania mające na celu ochronę naruszonych według nich praw. Nie stwierdzono okoliczności utrudniających realizację uprawnień w zakresie oskarżenia prywatnego, w szczególności nie upłynęły terminy wskazane w art. 101 § 2 k.k. wyznaczające okresy, po upływie których ustaje karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego. Nadto zawiadamiający posiadają wiedzę odnośnie danych sprawców. Należy również zauważyć, że zdarzenie będące przedmiotem niniejszej analizy nie przybrało skali uzasadniającej z uwagi na interes społeczny zastępowanie pokrzywdzonego w roli oskarżyciela prywatnego.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 488 § 1 kpk na żądanie pokrzywdzonego Policja

za zgodność świadczy
Agnieszka Ziobicka
MŁODSZY REFERENT
W PROKURATURZE REJONOWEJ
Warszawa-Mokotów w. Warszawa

zabezpiecza w razie potrzeby dowody, po czym przesyła je wraz ze skargą do właściwego Sądu. Gdyby zatem ustalenie przez zawiadamiających faktów koniecznych do dochodzenia przysługujących im uprawnień stwarzało dla nich nadmierne trudności lub było wręcz niemożliwe, istnieje możliwość zwrócenia się do Policji o dokonanie stosownych czynności. Również Sąd może w trybie art. 488 § 2 kpk zlecić Policji ich przeprowadzenie, o co można wnieść w akcie oskarżenia.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

PROKURATOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Mokotów w Warszawie

Joanna Bogdan

Pouczenie:

1. W zakresie czynu ściganego z oskarżenia prywatnego, jeśli skarżący nie kwestionuje kwalifikacji prawnej czynu a jedynie nieobjęcie ściganiem przez prokuratora czynu prywatnoskargowego, na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania zażalenie przysługuje do prokuratura nadrzędnego nad prokuratorem, który wydał lub zatwierdził postanowienie o odmowie lub umorzeniu postępowania (art. 465 § 2a kpk). W wypadku kwestionowania w zażaleniu braku znamion czynu ściganego z oskarżenia publicznego, zażalenie wnosi się na zasadach ogólnych, co oznacza, że na postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a k.p.k., art. 325a k.p.k. oraz art. 465 § 2 k.p.k.):

- pokrzywdzonemu,
- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k.,
- osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k., jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Stronom procesowym przysługuje prawo przejrzania akt sprawy i złożenia zażalenia na powyższe postanowienie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji (art. 306 § 1a k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k. oraz art. 465 § 1 i 2 k.p.k. i art. 329 § 1 k.p.k.). Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli ponownie zostanie wydane postanowienie o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia postanowienie to podlega zaskarżeniu do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienie przewidziane w art. 306 § 1 i § 1a k.p.k., może wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia (art. 330 § 2 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k.). Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 § 2 k.p.k.). Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55-§ 3 k.p.k.).

5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 k.p.k.).

6. Pokrzywdzonemu przysługuje prawo wniesienia prywatnego aktu oskarżenia o czyn ścigany z oskarżenia prywatnego. Akta sprawy na jego żądanie zostaną przekazane do Sądu. Inny pokrzywdzony tym samym czynem może do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do toczącego się postępowania (art. 59 § 2 kpk).

Zarządzenie:

Stosownie do artykułu 100 § 4 k.p.k., art. 106 k.p.k., art. 305 § 4 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia:

- zawiadamiającym instytucjom wymienionym na k. 3-5 w pkt od 1 do 25

PROKURAT
PROKURATURY REJ
Warszawa-Mokotów w Warszawie

Joanna Bogdan

za zgodność świadczy
Agnieszka Ziębicka
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Mokotów w Warszawie